

פרפוף עקוז

השייך למשפחה, פרפוף הוא מין יחיד בסוג (שם מדעי) **Ceryle Rudis**. פרפוף עקוז שמו ניתן לו מושום שהוא מרבה לרפרף-לפרפר מעל פני המים. הפרפוף. החלדים ועד סין מטורך ובדרום אסיה, העקוז נפוץ בכל אזור אפריקה שמדרום לסהרה. הוא עוף יציב. הפרפוף העקוז הוא העוף המצטיין ביותר ביכולת הצלילה שלו בישראל מגובה רב.

תכונות:

שחור ובולט בו בולטות מקודדו. הראש ונווצתוו לבן צבעיו של הפרפוף הם שחור והרגליים שחורים. העין שחום. המקור צבע קשתית. והסנתר הלחים, ליבנום של פס הגב הנוצחות של חלקי הגוף העליונים שחורות אך עטרות בפס לבן דק. פרטיה המבנה דומים שחורות ומוכתמות לבן. אך כנף הפרפוף ארוכה יותר. הכנפיים לפרטיו של לבן חזה הזנב שחור וקצתו עטור לבן. מבט מלמטה הגחון, סוככות הכנפיים התהתקנות ורובי אורך של אברות הכנף הם לבנים, וכך נוצרת צללית כמעט לבנה. הזכר והנקבה דומים זה לזה, אלא שלזכר שני פסים שחורים לרוחב החזה, העליון רחב והתחתון צר ואילו לנקבה שני כתמים שחורים בשולי החזה, מעין פס אחד לא סגור. ולא שחור, הצעיר דומה לבוגר אך בחזהו ענק אפור. אין הבדל בין ניצויי בין עונות השנה ושולי נוצחות סנטרו וקדמת צווארו עטורים בפס אפור דק. ומשקלם כ-80 גרמים, אורך גופו של הפרפוף עקוז כ-27 סנטימטרים. הוא מצוי ליד מקווי מים אך מזדמן גם בחוף הים. עוף זה חברותי יותר מבני משפחתו ולעיתים אפשר לראות משך היום פרפורים אחדים השוהים יחד. באזורי נוהגים להיאסף עשרות פרפורים לילנה מקובצת, נחל תנינים מסוימים, לרוב מאתר הפרפוף את הדגים "ממברט על" – רפרוף גבוה. הפרפוף ניזון בעיקר מדגים מעלה פני המים, צונח לעבר טרפו וסועוד את ארוחתנו. הפרפוף מנקן לעיתים במושבות. הkn הוא מהילה חפורה בקירות עפר. אורכה עשוי להגיע על פי רוב ארבע ביצים. צבע הביצה לבן. ההורם דוגרים במשך בתוליה. לשני מטירים במשך כ-25 ימים לפני פריחתם מהקן ועוד כעשרים יום. הם מאכילים את הגוזלים שבועות אחדים לאחר מכן. פרפוף עקוז משלים, ככל הנראה, 2 מהזרוי קינון בשנה.

צבים רכים:

צבים רכים בישראל:

נהל הירקון: בכמה מנהלי הנשפכים לים התיכון חיות צב-רך מצוי בישראל כמו כל הזוחלים, לצבים הרכים אין חום גופו קבוע. ובנהל קישון בנחל שורק, אלכסנדר ובחורה, כשתמפרטורה נמוכה, הם אינם פעילים ומתהפרים בקרקעית הנהר. כדי את ביצי הצבים, להבטיח את גידילת הצבים הקטנים, אוספים אנשי רשות הטבע והגנים מדגירים אותם בסביבה מלאכותית ומזהירים את הצבים הקטנים למים לאחר התבגרותם.

בסוף שנות השישים ותחילת שנות השבעים של המאה העשרים נמצאו הצבים הרכים בנחל הירקון בסכנת הכחדה חמורה, עקב זיהום הנהליים ופיטוח מואץ. כדי להבטיח את היישרדות, העיר צבים לשמרות החוללה היינרייך מנדרסון הזוואולוג בעקבות השיפור במצב הנהליים, ועקב הנזקים שగרם אוכלוסיית 2004. בשנת הצבים למערכת הטבעית באגם החוללה, הוחל בהעברת הצבים הרכים משמרות החוללה ושורק ירקון, קישון, חדרה, קיסון, להופכי הנהליים נעמן.

שחפית ים:

הוא עוף ממשפחת השחפיתיים [2] (שם מדעי: *Sterna hirundo*) שנקרא שחפית ים.

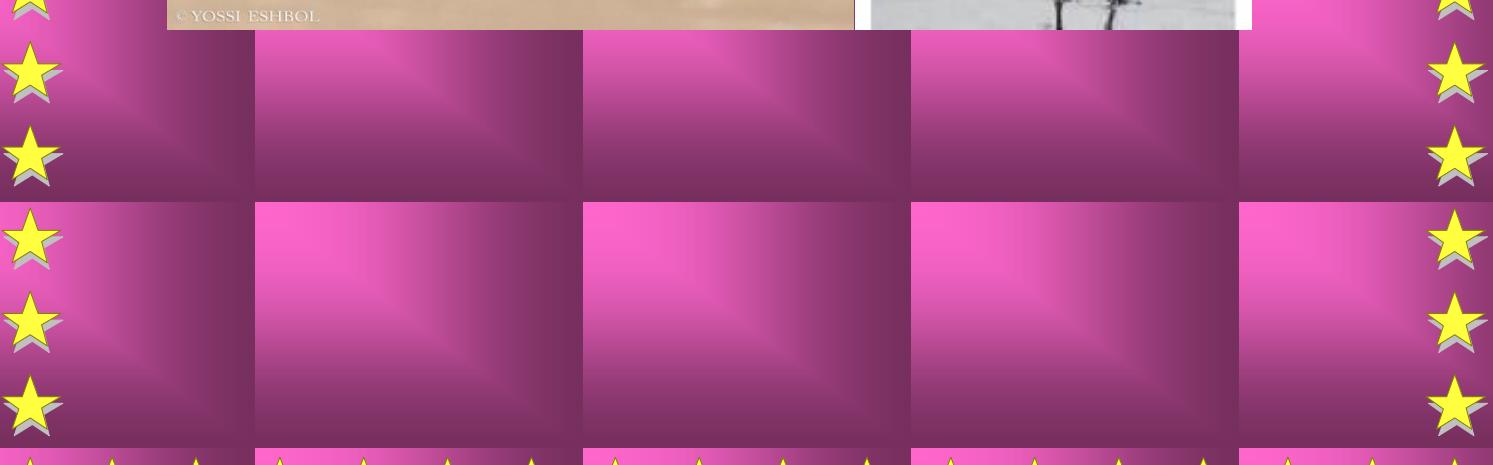
וממשקלה הוא כ-130 גרם. גוף השחפית מוארך שבחלית הימ היא עוף בגודל של תור ועדיין: צבע הראש והעורף הוא שחור חלקה העליון הכוללים את הגב והכנפיים אפורים והבטן לבנה.

שחפית הימ היא עוף לתקה והיא מקננת במושבות דגירה צפופות.

תפוצה:

שחפית ים נפוצה בכל אירופה ובחלקים מאסיה וצפון אמריקה בקיז, והוא חורף בחלקו הדרומי של כדור הארץ לאורך חוף אפריקה, דרום אמריקה ואוסטרליה.

בישראל ניתן למצוא את שחפית הימ לאורך חוף הים התיכון הצפוניים ובעמק החולה.

אנפה אפורה

תפוצה:

האנפה האפורה היא עוף בעל אזור תפוצה נרחב מאוד. היא חיה דרך ארצות המזרח ועד דרום-מזרח אסיה ובכל רחבי אירופה ובסקנדינביה בבריטניה. היא חיה במקומות שונים בזכות התכונה שלה להתקיים בתנאי אקלים שונים אחד בריטניה וסקנדינביה) ועד ליערות גשם (מהשני, מהקוטב הצפוני (ודרום-מזרח אסיה אינדונזיה) טרופיים.

אך הלהקות בשאר. הן להקות יציבות, להקות האנפה השהיות במערב אירופה האנפה האפורה חורפת בחלקים הטרופיים. דרומה בחורף חלקי אירופה נודדות ובחינות הימ התקון של אפריקה.

באיז, האנפה האפורה. בין ארצות הימ התקון הלהקות חולפות וחורפות בישראל, כשהלהקות. והחופים הצפוניים של חצי הארץ סיני חולפת מעל מישור החוף חזרות צפונה הן חולפות דרך הערבה.

מאפיינים פיזיים:

האנפה האפורה היא עוף גדול: גובהה כמאה ס"מ, משקלה כ-2 ק"ג, רגליה וצווארה ארוכים מאוד, ואורך המקור של האנפה כעשרה ס"מ. כנפייה של האנפה מעוגלות ורחבות ומכאן, ומגיעות לאורך של 185 ס"מ. גבה, כנפייה, עורפה ושוליו צווארה צבעים באפור ראשה, שמה. ציצית הראש של האנפה האפורה וקדמת הצוואר שלה צבעים בשחור והאישון שלה עגול בטנה והחלקים התתתוניים בגופה, לבנים. עיניה צהובות.

תזונתה:

האנפה האפורה אוכלת בכל יום כ-20% זוחלים, תולעים, סרטנים, צפרדעים, רכיכות, דגים מכל משקלה. על מנת ללכוד דגים, קופאת האנפה על עומדה מבלי לזוז במשך זמן רב, כאשר הדגים חשובים שה"פסל" לא יכול לפגוע בהם לרעה, הם מתקרים, והאנפה טורפת אותם במקורה הארוך והחד.

רבייה:

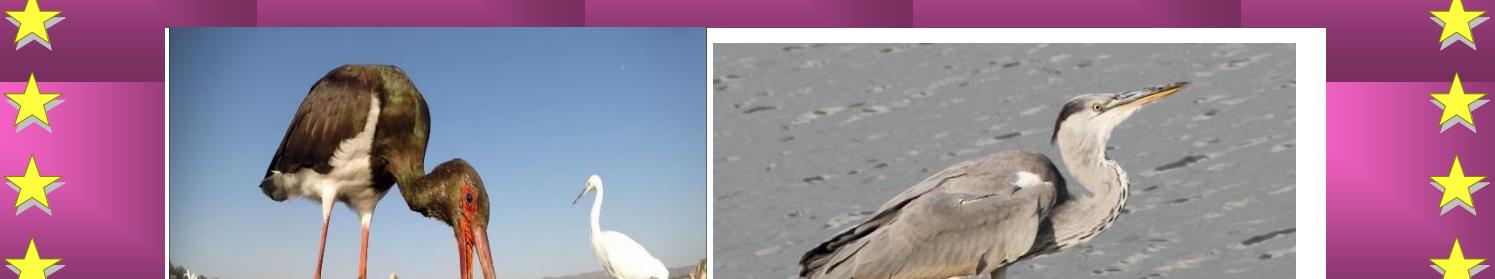
הנקבה מטילה בדרכּ כלל באירופה, על העצים ודווגורה האנפה האפורת מקננת שני בני הזוג דוגרים במשך 25 ימים. בגיל שנתיים עד חמישים ביצים בצבע טורקיז בקן האנפה ליצאת מהקן, ובגיל 7 שבועות הם עוזבים את הקן וחוזרים 10 ימים יותר גוזלי אליו רק מדי ערב. בהגיעם לגיל חודשיים נהיים הגוזלים עצמאים וועזבים את הוריהם.

האנפה והאדם:

צדו את האנפות בעבר היה זאת משובם שהאצילים, המין היה מצוי תמיד בסכנת הכחדה אחרים. גם ובדורסיו יום האפורות בתור תחביב, בשלשם כך הם הסתייעו בבזים היו צדים את האנפות האפורות מפני שהאנפות היו אוכלות להם את הדגים ומהבלוט בפרנסתם.

וכריית עצי הקינון של האנפות הגורמים כיום לסכנת ההכחדה, הם ייבוש הביצות האפורות, הנעשים על ידי אדם. אך ישנן יומי חברות המגינות על האנפה האפורת, ונעים מאמצים רבים בעולם כדי למנוע את ההכחדה.

Roy Israel Hazan 2014

אגמיות מצויה:

מראה:

אכבעותיה של האגמיות מצוידות בקרומי שחיה. קרומי שחיה אלה מאפשרים לאגמיות לצלול לעומק ולהשיג את מזונה.

האגמיות היא עוף של אגמים, ברכות ומים פתוחים.

והעין ברובו, למעט המקור והמצח הלבנים צבע ניצוי הגוף אפור, הראש שחור אין הבדלי ניצוי בין המינים ואין שני ניצויים עם הילופי העונות. ניצוי האדומה הצעריריים חום-אפור, החזה והבטן לבנים בהירים.

לגווזלים שיער פלומתי ודיליל בראשם, בגווני כתום וסגול.

להבדיל משאר מיני הרלייתים, גוף האגמיות רחב ולא פחוס מצדדיו. אורך גופה של האגמיות 45–36 ס"מ, ואורך כנפה 22–20 ס"מ, מוטת כנפייה 75–68 ס"מ ומשקלה 865–500 גרם. הכנפיים קצרות ורחבות והזנב קצר במיוחד. הרגליים בינוניות באורךן ואכבעותיהן ארוכות מאוד. לאורך כל אחת מ-3 האכבעות הקדמיות נמשך קром שחיה רגליים אלה מתאימות הן לשחיה והן להליכה. גלוני.

נדידה והתנהגות:

האגמיות המצואיה היא עוף חורף שכיה ביותר בנופי המים והנצג היחידי מהסוג בישראל לעיתים אגמיות בארץ. האגמיות הנודדות והחרופות מתחילה לתקבץ בבריכות הדגים כבר בספטמבר.

או חלה עלייה ניכרת במספרן בישראל, והוא מגיע לשיאו בנובמבר באוקטובר בראשית דצמבר.

לאחר רדת גשמי החורף נראות האגמיות גם בשוליות החורף ובמאגרי המים, והן נפיצות כמעט בכל משטח מים. לעיתים אפשר לראותן בקבוצות צפופות גם בבית.

האגמיות, ה치יה במים פתוחים, חברותית יותר מאשר בני המשפחה האחרים החיים בדרך כלל בבדידות בסבכים. לרוב פוגשים את האגמיות בלักษות גדולות, המונעות לעיתים אלפי פרטים. האגמיות אף דוגרת במושבות דليلות. לעיתים קרובות חורופות האגמיות בשכנות ולשחפים לברווזים.

אף כי האגמיות שואה באיטיות יחסית ורגליה מותירות שובל במים, עדות לפעלולות המאויצת, היא שמה מבטהה במים, ובעת סכנה תתרחק מהגדה אל לב הברכה או המאגר.

רק כשהסכנה קרובה רציה האגמית על פני המים וטופחת בכנפייה בחזקה ובמהירות. לאחר שהיא מתרחכת מהגדה תמשיך לשחוות בנדנודי ראש וצוואר. לעיתים ניתן לראותה להתקת אגמיות רציה על פני המים ומותירה אחריה שובל של קצה, כשהאליו מתלווה קול משק כנפיים ודשדוש רגליים. פרט לנדייה מריריה האגמית רק לעתים רחוקות, ואז מתגלית הכנף הקצרה והרחבה. מעופת כבד וחזק והרגליים מותוחות מעבר לזרב הקצר.

נדידת האגמיות צפונה מתחילה כבר בסוף פברואר, אך עיקרה מתרחש בשלך חדש מרצ. באפריל נעלמות האגמיות מרוב מעונות החורף, ולמשך הקיץ נותרים אך פרטיהם מעטים או קבוצות קטנות. לעיתים רחוקות נמצאו גם קינון של אגמיות בארץ. עד היום ועד למישור ועמוק החולה ידוע על כ-15 קנים שלן ברהבי הארץ, ממאגרי הגולן ולמאגר ירוחם החוף.

בתקופה הקינון מתפתחת אצל האגמיות תוקפנות טרייטוריאלית, אך זו מוגבלת לסביבה מגושם, והוא נבנה במים רדודים ומוסתר בסבך. הזכר מביא את חומרו הקן בלבד. הקן הקינון ואיilo הנקבה מניחה אותו.

התזונה:

אך מעדיפה ומרבה לאכול מזון צמחוני: עלים, זרעים, פירות, ניצנים, האגמית אוכלת כל כתנים או אף דגים וחרקים רכיכות, תולעים: וגביעולים יロקיים. היא ניזונה גם מן התי מתרים שהוא מושג בצלילה. האגמית אוכלת לרוב תוד כדי שהיה, אך מרבה גם לצלול. צלילה שתהיה שטחית ונמשכות זמן קצר, ולאחר כל צלילה היא נחה קמעה. כשאגמית צוללת עוקבים אהריה שחפים, ולעתים קרובות הם חומסים אותה בהגיחה מן המים. בברכו הדגים אוכלות האגמיות תערובת המירועות לדגים.

לעתים מזומנים יוצאות האגמיות מהמים אל גדת הברכה ואך מרחיקות לשדה זרוע או לשדה בור ואוכלות בו ירך צעיר. בעת הסכנה הן נחפזות בהליכה-ריצה חזרה למים. האגמיות אוכלות ביום, ובלילה הן ישנות.

רבייה:

זהו מוטלות מדי 3–1 ימים. הדגירה מתחילה עם הטלת האגמית מטילה 6–10 ביצים כמחצית הטלה, ושני ההורים לוקחים בה חלק. משך הדגירה 21–24 יום. הבקעה הא- האפרוחים פלומתים ושהוריהם, אך בצוואר, בעורף ואף בגב משתמשות. סינכرونית אצלם נוצחות חוטיות ארוכות בגזון תפוז. האפרוחים נותרים בקן 3–4 ימים, האם ממשיכת לדגור עליהם והאב מביא להם מזון. אחר כך מתפצלת המשפחה, וכל אחד מההורם מטפל לבדו בחלק מהאפרוחים. האפרוחים דואגים למזונם בכוחות עצםם בהיותם בני חודש לערך. הם מסוגלים לעוף כ奢ם בני כחודשים ואז הם גם נעשים עצמאיים. לבגרותם המינית הם מגיעים בגיל שנה-שנתיים. לפי נתוני טיבוע עשויה האגמית להגיע לגיל 19 שנה.

שורשין מצוין:

ממשפחת הואה מין (*Anas crecca*: שם מדעי) שורשין מצוי המכונה גם שורשין הברזוויזים

של 53–59 ס"מ. משקל הזכרים השורשין מגיע לאורך 20–30 ס"מ, למוחת כנפיים מגיע ל-340 גרם בעוד הנקבות מגיעות למשקל 320 גרם. גופם של שני הزوיגים אפור אם כי נוצות הזכר אפורות כסופות והצדדים מפוספסים בקווים שחורים עדינים על רקע לבן. הגב שחורי ואחרורי הגוף בהיריים. החזה צהוב-קרם והראש ערמוני כשלאורכו עובר המוקף בפס לבן דק מלמטה. המקור שחור ושטוח עם קצת בשיפוע המזדקר פס-עין ירוק בולטות בחום והוא אך בעלת גבת עין מעלה. הנקבה דומה במראה מעט לנקבת ברכיה מעט יותר פלומתית.

בمزורה, אגן הימ התיכון, דרומה, וחורף במערב אירופה השורשין הוא עוף הנודד בסתיו הוא חולף וחורף מצוי. נצפה בישראל. עד קו המשווה ובאזוריקה התיכון להקת שרשירים נעה בדרך כלל מבנה של ראש חן. עד מרץ בחודשים ספטמבר קטנים אותם הוא וسرطانים חלזונות, לרוב חרקיים, דגניים, השורשין ניזון מצמחי מים שונים על הקרקע. השורשין ניזון בדרך כלל מסנן משפת המים או שהוא אוכל זרעים אף בלילה אך בחורף הוא נאלץ לאכול גם בשעות בין הערבבים. במשך היום ברווז זה מצוי מאד ואני נתון בסכנה אם כי כמה אוכליות נפגעות מזיהומי ביצות ופגיעה בסביבות מהיה.

©Lior Kislev

שלדג לבן-חזה:

מאפיינים:

אדום מקורו, גדול ראשו. אורך הממוצע הוא של שלדג לבן-חזה כ-28 סנטימטרים וגרונו לבנים חזהו, בוהק יירוק-גווון כחול קצר. לגבו, לזרבו ולרובי כנפיו וארכד, זונבו ושאר גופו חום.

במוראה עד לפיליפינים, במערב והמזרח התיכון שלדג לבן-חזה נפוץ מאזור הבלקן. ניתן אחרים, לבן-חזה מצוי גם באזוריים שאינם בקרבת מקווי מים בינו לבין שלדג קלאים אך גם בקרבת שדות, וביצות למוצאו באזורי בריכות דגים לבן-חזה נפוץ ביותר בצפון הארץ ובמרכזו, והחל בישראל. ובסדות בור באזורי חורשה משנות ה-80 נזהה גם באזוריים קלאים בנגב.

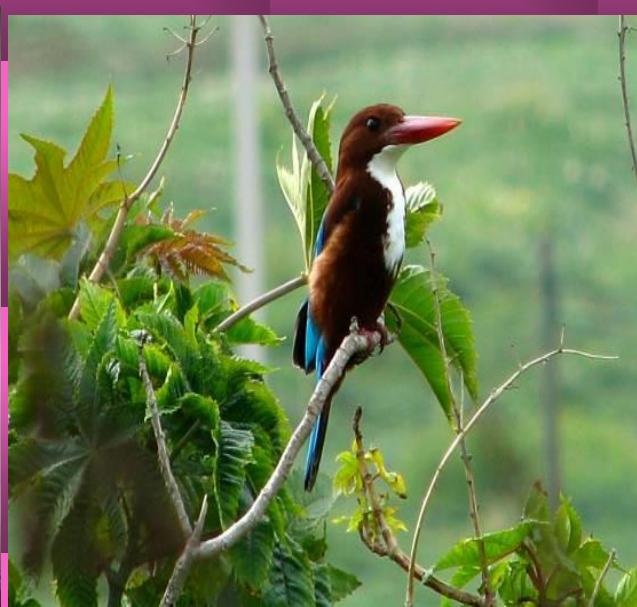
מחקרים שונים השלdeg ניזון מגוון גדול של טרפ. בין השאר ניזון ממיני רכיכות ישנן עדויות כי הוא ניזון לעיתים גם מציפורים קטנות. ודו-חיים לטאות, מדגים (ראה תמנוגת בקישורות חיצוניים) ומכרסמים.

כשבדרך כלל הטריטוריה משותפת לזוג פרטיהם (זכר, לבן-חזה הוא עוף טרייטורילי ונΚבנה). מגן במלחילות באורך של כ-50 סנטימטרים אותו הוא חופר בגדיות מקווי מים או כדריות ולבנות. שני ההורים נע בין ארבע לשבע ביצים גודל התטולה. עפר בתילוי ולאחר מכן הגוזלים בוקעים מן הביצים, זוגרים לסיוגין במשך 19 יום בממוצע גדולים ועירים. בין בקיעת ביצה אחת לאחרת יתכננו הפרשי זמן כשבהם עיורדים בקרב הגוזלים. הגוזלים מתת-תזונה ביותר. בין בקיעתם לפריחתם מהן נפוץ מועות כעשרים וארבעה ימים לאחר הבקיעה. ההורים ממשיכים להאכילם מספר פורחים מהן שבועות לאחר פריחתם, בטרם יהיו בוגרים דיים לה חיים עצמאיים.

הרבה. קולו חזק וצוחני והוא נוהג להשמיעו מנקודות לבן-חזה מאפיין בקולניותו גבוזות או בולטות בשטה, בעיקר בעת החיזור.

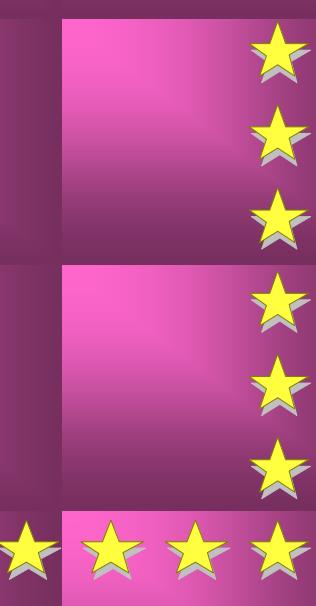
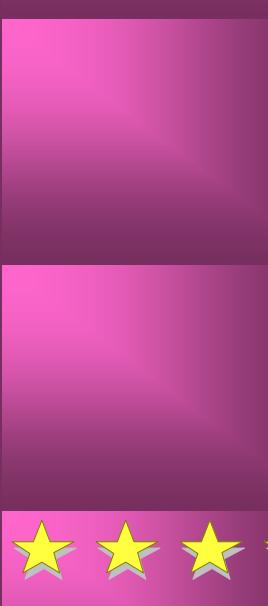
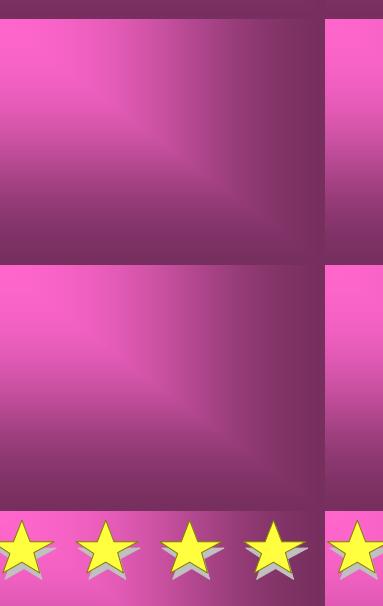
Steve Rooka/Sunbird

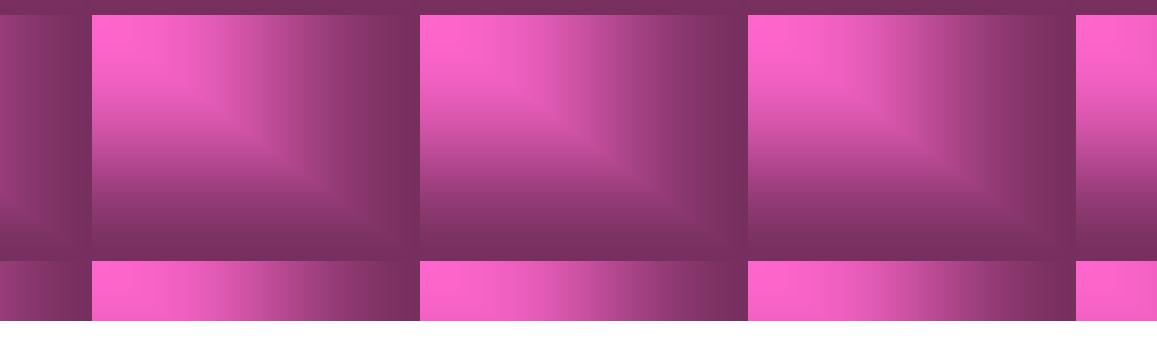

SOCACIO

Elior Kisley

כף לבן

מאפיינים

הכף הוא עוף גובה המגיע לגובה של 75–90 ס"מ. הוא חי באזורי חמים או ממוזגים, אורך כנפיו מגיעה ל- 40 ס"מ, ובעת וביצות נחרות, אגמים ומצוי בקרבת מקווה מים מגיעות ל- 120 ס"מ. משקלו כ- 1.5 ק"ג ואף יותר. אורך מקورو כ- תעופה מوطות הכנפיים 21 ס"מ והוא שטוח ומתרחב בקצתו כמו כף, ומכאן שמו "כף".

ושולח בעורתו חרקי, הכף מוציא את מזונו בעזרת מקورو הארץ, אותו הוא מניע בבויז וסרטנאים צפרדעיים, רכיכות, ('וכו כולכיתיים, בריוומאים, שפירים) מים. לעומק רב מעולה, ומכצע צלילות הוא שחין.

הנקבה מטילה בין

2 ל- 5 ביצים לבנות, ושני ההורם דוגרים עליהן לסיירוגין. האפרוחים בוקעים זה אחר זה, כשהם עזורים ואין מסוגלים לטפל בעצמם, וההורים מאכילים אותם באוכל שנייה. מקورو של האפרות, קצר וישר והוא מקבל את צורתו על ידם ומוקא אשר עוכל האופיינית, רק בהגיון העוף לבגרות.

©LIOR KISLEV

©LIOR KISLEV

